Ч. 117. (616.) Львів, субота дня 2 червня 1917. Рік III.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 10 сот. На провінції 12 сот. В займених територіях 4 коп.

Політична, економічно-суспільна й літературна часопись. (Редакція: Руська ч. 3). Виходить що дня рано кромі понеділка.

Умови передплати у Львові:	
На рік	24·— К.
„ півроку	12·— „
„ чверть року	6·— „
„ місяць	2·40 „

В краю і державі:	
На рік	32·— К.
„ півроку	16·— „
„ чвертьроку	8·— „
„ місяць	2·70 „

За границею:	
В Німеччині	27 мар.
В Америці	11 дол.
В инших державах	34 фр.

Правне застережене

українських послів щодо державного становища галицько-володимирського королївства.

Др. Петрушевич зложив на першім засіданю парляменту іменем „Укр Парл. Репрезентації" слідуюче правне застереженe:

Зваживши обставини, сотворені воєнними подіями, як також з огляду на цісарське відручне письмо з 4. падолиста 1916, котрим заповіджене нове уладжене теперішного коронного краю Галичини, вважають українські посли як заступники українського народу Австрії конечним — в навязаню до зложених уже дня 20. червня 1907 на засіданю XVIII-ої сесії палати послів, як також дня 19. липня 1911 на другім засіданю XXI-ої сесії палати панів заяв — внести слідуюче

державно-правне застережене.

I. Теперішний коронний край Галичина, офіціяльно названий Королївством Галичини і Володимирії з Великим Князївством Краківським і Князївствами Освенцімом і Затором, є штучно сотвореною одиницею, що стоїть у суперечности до історичного і національного права.

Українські части сего коронного краю прилучено до Австрії на основі трактату з 5. мая 1772, як одідичене Габсбурською династією Королївство Галичини і Володимирії, потім 1775 року також Буковина, що колись належала рівнож до сего королївства, зістала з ним назад получена. Щойно року 1860, а саме жовтневим дипльомом, опісля лютевим патентом з 1861 року стоплено отсе історичне українське Королївство Галичини і Володимирії з иншими теріторіями, котрі прилучено до Австрії на основі цілком инших правних титулів і в ріжних часах, — а іменно з Великим Князївством Краківським і Князївствами Освенцімом і Затором — в одну політично-правну цілість як „коронний край Галичину", що український нарід постійно вважав зломанем права та все відчував як національне насильство.

Супроти великих подій світового та історичного значіня зазначують заступники українського народу з особливим натиском непередавнене державне право українського Королївства Галичини і Володимирії, жадають, щоби українські землі колишньої корони короля Данила Галицького як окрема державно-правна одиниця в рамцях загально-державної орґанізації назад зістали приверненi, а проти всякого наміру злучити сї українські землі також і на будуче разом з польськими в одну державно-правну цілість та вивінувати її особливою автономією — підносять торжественний спротив.

II. На основі того самого непередавненого історичного права також і Холмщина, Підляше та Волинь, як історично з українським королївством Галичини і Володимирії злучені, є українськими землями і не повинні в будуччині ніколи бути злучені з польськими землями. Тому засттпники українського народу підносять своє застережене проти того, щоби навіть найменша частина сих українських земель колинебудь була прилучена до маючого повстати Королівства Польщі, а кожду спробу в тім напрямі вважають перед усім культурним світом та перед історією за акт насильства на живім тілі українського народу, як нарушене його історичних прав і як наругу над прінціпом самоозначеня народів.

III. Заступники австрійських Українців витають змаганя Українців у Росії до осягненя державно правного самоозначеня як найсердечнійше і заявляють, що вони також в Австрії не залишать борби, доки велика українська нація на всій своїй національній теріторії не осягне найповнійших своїх прав.

Відень, 30. мая 1917.

Ю. Романчук, Др. Евген Петрушевич, Др. Лев Бачинський, Др. Никола Лагодинський, Др. Загайкевич, Володимир Рицар-Сінґалевич, Др. Степан Смаль-Стоцький, Василь Стефаник, Фоліс, Др. К. Трильовський, Онишкевич, П. Лаврук, Др. Олесницький, Др. Евген Левицький, Др. Кость Левицький, Лев Левицький, Др. Цегельський, Др. Голубович, Др. Дністрянський.

* * *

Заяви п. Петрушевича схухала дуже численна авдиторія. Її покрили гучні оплески і одобреня Українців. Буковинці заяви не підписали.

Престольна бесіда цїсаря Карла.

ВІДЕНЬ. Під час нинїшного торжественного отвореня Державної Ради цісар відчитав слідуючу престольну бесіду:

Поважані панове з обох Палат Державної Ради!

По монаршім житю, від наймолодших літ до пізної старости посвяченому неструдженій журбі о добро своїх народів, осяянім блеском найблагороднійших прикмет пануючого, великий мій попередник цісар Франц Йосиф I. розпращав ся з сим світом в 68. році свого правліня. Божою милостю надїлений немаліючою до послїдньої хвилї повнотою ужових сил, помер блаженний в дїлах свойого високого уряду, та в серцях народів і з непереминаючих своїх дїлах жити буде дальше, він, що то державі вказав дорогу конституційного розвою, цвитучого культурного і господарського поступу з вузких рам обставин минувшини.

Порушений до глибини згадую сердечні докази детячої любови вірних до бл. п. цїсаря — та глубокого співжалю їхже для мене й дому мойого, в чім то дорогі мої народи суперничали між собою, а що було для мене правдивою розрадою в тих днях Божого допусту.

І Вас, Шановні Панове, не бракло між ними, а кількож то з вас поспішило, щоби у домовини дорогого володаря ще раз зложити йому дань почести. Сердечно вам за те я дякую.

Воля Всемогучого покликала мене до кермованя ковчегом держави в часї в судьбу вагітнім. Від початку був я свідомий великанської поваги задачі, яку Провидїнє вложило на мої рамена, але чую в собі волю і силу дорівнати з Божою помочю мойому високому урядови у вірнім сповнюваню моїх монарших обовязків за взірцем мого достойного попередника.

Інтерес держави не має довше бути позбавлений того успішного поперття, якого може йому достарчувати ревне співділанє розумного і совісного народного представництва, яке розуміє належно обсяг своїх прав.

Покликав я вас, шановні панове, до виконуваня ваших конституційних чинностий і витаю вас нинї сердечно на порозі вашої діяльности.

В повнім почутю моїх конституційних обовязків, які переняв я від мого достойного попередника, як також з власного найглибшого переконаня бажаю заявити вам і запевнити торжественно, що є моєю непохитною волею виконувати все мої монарші права в дусї правдиво конституційнім, шанувати непохитно свободи, які випливають з засадничих законів і необмежено доховувати горожанам держав тої участи в твореню державної волї, яку предвиджує обовязуюча конституція. В вірнім співділаню людности і її представників виджу певну підпору для поводженя моєї діяльности, а думаю, що добро держави, якої бут повен слави серед бур світової війни, захований через сильну єдність горожан, також в часах мира не може бути сильнійше уґрунтований, як через ненаглядний привідей дозрілого, вільного народу, що любить вітчину.

Вірний мому обовязкови зложеня присяги на конституцію, обстаючи при намірі, обявленім зараз по моїм вступленю на престол, щоб вірно додержати сього обовязку, мушу рівночасно мати перед очима постанову основного закона, яка в великій хвилї заключеня мира кладе рішене єдино в мої руки.

Маю одначе переконане, що благословений розцвіт конституційного житя по яловости попередних літ, і по виїмкових відносинах підчас війни поза полагодженем галицькві справи, до якої вже мій великий попередник вказав дорогу, не є можливий без розширеня основ конституційного й адміністраційного права для цілого публичного житя як в державі, так і в окремих краях, особливо в Чехії, і сподїваю ся, що зрозуміне вашої поважної відповідальности за уклад політичних відносин, віра в щасливу будучність держави, яка в сїй страшній війнї так знаменито скріпила ся, додасть вам, поважні панове, сил, щоб разом зі мною утворити незабаром умови, щоби в рамах однопільности державн і з певним забезпеченем її функцій дати також місце для свобідного національного і культурного розвитку рівноправних народів.

З тих причин рішив я пождати зі зложенем конституційної присяги до хвилї — маю надію — недалекої, в якій основи нової, сильної щасливої Австрії на цїлі поколїня знов будуть сильно побудовані на вні і внутрі, але вже нинї заявляю, що хочу бути для моїх вірних народів все володарем справедливим, люблячим і совісним, в дусї конституційної ідеї, яку одержали ми в спадщині по батьках, і в дусї тої правдивої демократії, яка власне серед бур світової війни в ділах цілого населеня на фронтї і в краю чудово перейшла огневу пробу.

Ще знаходимо ся в найбільшій війнї, яка була коли неаудь. Нехай з вашого гурту всім героям, які майже від трьох літ на широко розтягнених наших фронтах сповняють свій важкий обовязок, о яких залізну незломність власне тепер між Альпами й Адрією розбиеоть ся новий завзятий напір неприятеля, з глибини вдячного серця перешлю мій цісарський привіт.

Наша ґрупа держав не змагала до кривавої проби сил, якою є ся світова війна. Що більше, від хвилї, в якій завдяки незабутним ділам союзних військ і фронт і честь і істнованє наших держав не були вже поважно загрожені, отверто і недвозначно обявила свою готовість до мира, руководячи ся сильним переконанем, що влучну мирову формулу можна знайти тільки у взаїмнім признаню славно обороненої державної могучости. Дальше житє народів на нашу думку повинно було остати вільне від огірченя й бажаня пімсти і на цілі поколїня не повинно бути того, — що називають останним способом держав. Одначе до сеї високої цїли людскости може довести тільки таке закінчене світової війни, яке відповідає тій мировій формулї,

Великий сусїдний нарід на сходї, з яким колись лучила нас давна приязнь, поволи пригадуючи собі свої властиві цїли й задачі, здаєть ся, тепер зближаєть ся до сього погляду і з неясних змагань шукає орієнтації, яка вра-

тує добро будучности, заки поглотить його нерозумна военна політика. В інтересі людськости маємо надію, що той процес внутрішньої переміни вийде на верх аж до утвореня сильної волі, та що таке розяснене публичного духа обгорне також инші неприятельські краї. Як наша ґрупа держав з непереможною силою боре ся за честь і істноване, так супроти кождого, який чесно вирече ся наміру загрожувати їм, є й буде радо готова понехати спір, а хто крім того бажає знов навязати ліпші, більше людські відносини, той по сій стороні певне зустріне раду взаїмність, оживлену духом примиримости.

Та поки що наша охота до боротьби не ослабне, нам меч не притупить ся.

В вірній спільности з Німеччиною, з якою від давна остаємо в союзі, і союзниками, яких приєднала нам в часі війни наша справедлива справа, останемо готові в разі потреби вимусити з оружем в руці добрий конець війни, який радо бажали би ми завдячувати побіді розуму!

Болять мене зростаючі жертви, які довге ведене війни накладає на населене, болить мене кров моїх хоробрих жовнірів, обмеженя, яким підлягають хоробрі горожани, цілий той труд і мука, зношені з таким геройством для любої вітчини. Моє правительство, підпомагане в цілій повноті випробованим урядничим станом, безпереривно змагає до несеня пільги способови житя населеня, якого вірність державі, горожанський дух і хоробрість сустрічають ся з моїм вдячним признанєм, як також до того, щоб доцільною орґанізацією забезпечити те, щоб запаси вистали. Тепер власне, заки вірна земля дасть нам як подяку за пильну працю тих, що остали дома, плід сього року, є найтяжший час. Нехай по вашій стороні, поважані панове, не бракне оживленого розвагою й досвідом співділаня, щоб ми успішно перемогли трудности, які нас ще ждуть до тої хвилі.

Наказ хвилі вимагає повного напруженя всіх сил в державі, одначе при сім не вільно нам занедбувати приготовань на великі задачі, які криє в собі будучність і від яких щасливого розвязаня залежить дальший успішний розвиток державного орґанізму.

Австрія зуміла з власних засобів сповнити величезні фінансові вимоги сеї війни, а успіх шестої военної позички найліпше доказує, що числене наших неприятелів, які хотіли би від упадку наших внутрішних засобів сподівати ся зміни военного положеня, є засуджені на невдачу. Одначе мусїли ми глибоко сягнути до співдностий суспільного господарства й обтяжати будучність важкими зобовязанями.

Спосіб господарки держави має бути знов оспертий на нормальних законних підставах. Та в першім ряді стає наказ, щоб господарку держави, яку наслідком военних тягарів поважно ушкоджено, ввести знов на властиву дорогу.

В тій цїли треба отворити для держави достаточні доходи, при чім буде неминуче вступити в фінансовій політицї на нові шляхи, які відбігати муть від того, що було доси. Розумна економія в господарці держави, особливо вистеріґане всяких адміністраційних видатків, не вимаганих конче з річевих причин, повинна улекшити приверненє фінансової рівноваги.

В рамах того, що фінансово допустиме, моє правительство при вашій співучасти буде дбати про направу военних шкід.

Розпочато вже відбудову того, що знищено, а ваша опіка мусїти ме звернути ся головно до областий, які найбільше потерпіли наслідком війни.

Одним з найпильнійших завдань є журба про особи, які остали ся по убитих на війні і про тих, які на війні втратили здібність до праці. Позатим треба розвинути інтензивну політику публичного добра в подвійнім напрямі: скріпленя продукції та суспільної опіки.

Досвіди війни виявили гаючкість продукції.

Треба буде, щоби вона знова виявила ся, коли треба буде перейти до мирової господарки. На широкій основі господарської угоди з краями Моєї святої угорської корони, яка після переговорів обох Моїх правительств буде предметом нарад Панів та опираючи ся на пляново розвиненій торговельній політицї монархії, мусимо зібрати всї сили а особливо збільшити продукцію в промисловій, ремісничій і рільничій области та зробити її дешевшою. Ще не вичісувані богацтва скарбів природи, можність збільшеня вартости людської працї при помочи технічних засобів і відповідних метод повинні стати певним жерелом відродженя добробуту одиниць і загалу.

Не менше дбано про суспільну опіку.

Війна нанесла важкі шкоди силї населеня а їх вирівнаня можна сподївати ся тільки від доцільної політики популяційної. Треба енерґічних заряджень в широкій области гиґієни людности, боротьби з пошесними недугами. Старане про зменшене смертельности дітий, широка опіка над молодїжю, боротьба з занедбанєм молодїжи і реформа перестарілого карного права для молодїжи буде предметом дбайливости Панів. До того треба буде постарати ся про управильнене справи мешкань для широких мас, особливо для родин з більшою скількістю дітий. Не менше домагають ся полагодженя знані Панам від давна справи суспільного обезпеченя. Моє правительство буде уважати своїм обовязком розвинути законодавство в справі охорони робітників, а особливо зверне свою увагу на ту участь наших робітників, від яких фізичної і умової здібности залежить передовсїм будуча сила нашої людности і нашого господарського житя, себто на жінки і робітників в молодім віцї. Панове одержите правительственне предложене в справі управильненя часу працї жінок і молодїжи та нічної працї молодїжи. Також середний стан, особливо тяжко діткнений господарськими наслїдками війни не може бути лишений державної опіки.

Цїла людність в тяжких часах не тільки здійснила надії, які покладала в ній держава, але їх перевисшила. Не повинна вона завести ся на державі. Певно здійснене такої системи опіки буде відбувати ся тільки постепенно, щоби евентуально за велика скорість не знівечила економічних основ, на яких має стояти цїла будова добробуту суспільности. Тільки плянова співділяльність держави і суспільности може добути ті сили, духові і матеріяльні, яких вимагає переведене того великого завданя.

Серед найблизших завдань знайдете Панове зарядженя тимчасового законодавства, які заведено під відвічальністю правительства. Не одно з того утворено тільки з потреби хвилї і значіне того заникає та иньших річий ми вині не можемо позбувати ся і не одно повинно перейти до тривких уладжень держави.

Шановні Панове обох Палат Державної Ради. Знаю і шаную те, що вільно Панам відбирати прикази тільки від своєї совісти, але голос совісти тільки тоді влучно почуете, коли свій зір звернете поза те, що в змінчивих подробицях людий розділяє, а спрямуєте його на тривкі цїли загалу. Не вільно совісного сповнюваня обовязку супроти держави робити залежним від умов. В нім є найкрасша запорука добра держави а заразом найпевнїйше забезпечене прав народів.

Сей великий час, в якім жиємо, отворив нові виднокруги для державного почутя і заострив зір на правдиве відношене сил в полїтичних справах. Я довго був в поли і бачив при працї героїв, які боронять наших границь. Знаю духа, який їх оживляє, з радістю і подивом підняв я зединюючу силу того духа І саме тому не сумнїваю ся, що моральне відроджене, якого зазнала наша вітчина у війнї, пройде цїле наше житє державне і відібє ся також в працях народного представництва.

Однак прошу памятати, що сила монархії лежить в її особливих уладженях витворених історією і що тільки зичливе відношене до них може удержати і розвинути дальше ту житєву силу. Тому прошу дбати про удержуване вірної злуки з краями Моєї святої угорської корони, яка виявила ся підвалиною могучости монархії. Пособляйте Панове згідній співдїяльности ріжних народів в державі, які всї без виїмки мають участь в славі тої війни.

Шановні Панове обох Палат Державної Ради! Ще раз сердечно витаю Вас. Се велика хвиля, в якій новий володар вперве стрічає ся з представниками народу. Спільна горяча любов вітчини, спільна, сильна воля служити їй аж до послїднього, нехай освятить сю хвилю. Щоби вона була вступом до ери буйного розцвіту, до ери могучости і поважаня стародавної Австрії, а щастя і благословенства для Моїх любих народів! Що дай Боже!

Війна.

Мирові домаганя австрійських соціялїстів.

ШТОКГОЛЬМ (Ткб.). Голяндсько-скандинавський виділ відбув в пятницю і суботу конференцію з представниками німецьких соціяльних демократів в Австрії. Після погляду австрійських делеґатів імперіялїзм є загальною причиною війни. Делеґати заявляють ся за автономією національною. Вони заявляють; 1) що домагають ся заключеня мира без анексії; 2) що уважають всї міщанські правительства і пануючі буржуазії в рівній мірі як відвічальні обєктивно за війну і длятого то виступають за загальним миром без відшкодованя. Дотично подробиць національного питаня делеґати заявляють ся проти анексії Бельґії, за державною самостійністю сербського народу і за доступом Сербії до моря через получене її з Чорногорою. Балканські держави повинні управильнити свої державні змаганя на основі порозуміня; 3) полуднево-славянські народи і в области Австро-Угорщини враз з Боснею мають остати в злуці з монархією; 4) самостійність Фінляндії і польського Королївства має бути запевнена. Поляки в Галичині і в Прусах мають дістати відразу повну автономію в межах обох держав; також домагають ся делеґати повної національної автономії для Українців в Австрії; 5) делеґати стверджують, що австрійська держава удержує в національній екзистенції малі народи.

Мирове внесене польського Кола.

ВІДЕНЬ (Ткб.). „Polnische Nachrichten“ доносять: Польське Коло на вчерашнім засїданю уповажнило п. Дашинського внести в порозуміню з иньшими сторонництвами таке нагле внесене:

При кінцї третого року світової війни, що коштувала міліони людського житя і калїцтва, вичерпала всї народи Европи і викликала мару масового голоду, вкінци обі воюючі сторони признали право народів рішати про себе, як основу тривкого мира. Палата послів заявляючи ся солїдарною з всїми державами з народами, які бажають мира на основі порозуміня народів, взиває правительство, щоби зробило всьо, щоби уможливити такий мир в найблизшім часї.

НОВИНКИ.

— Поминки на гробі бл. п. дра Івана Франка згромадила вчера поверх тисяч осіб інтелїґентної громади Львова, серед якої переважали пані та молодїж ґімназії.

Промовив др М. Лозинський сердечними словами, поминаючи великого письменника, ученого і громадянина. Голос бесїдника ломив ся, коли згадував про перепони, серед яких др Франко здобував для себе славу. Разило в промові неоцїнюване заслуг і слави митр. Шептицького та проф. Грушевського, нинї найбільших двох громадян, яким будьто бз тому лекше було здобути славу, бо вони не зазнали нужди, бо вони не були селянськими дїтьми. Франко за великий чоловік, щоби його треба вивисшати на рахунок иньших людий. Певно, що др Лозинський не мав такого наміру, але годї промовчати, що промова була незручна. Не явив ся біля гробу нїхто з поміж духовенства в хвилї, коли Великий Князь Церкви, ґр. Андр. Шептицький править панахиду за душу Франка в Києві.

Та ми жиємо тепер в дивних часах. Прегарну духовну пісню пок. Анатоля Вахнянина „Під Твій покров о Боже наш!“, в якій нещасний нарід оплакує свою долю після татарського погрому і молить Всевишнього, щоби не дав йому пропасти, — заборонює некомпетентний цензор співати на Марійськім концертї у Львові, бо в пісні лебедить нарід, що „море сліз, що вилляла Русь, могло би викупити всю землю від гріха“.

Сей поетичний зворот дав принуку, що покійного музика, навіть після смерти.., споневірено... і то за духовну пісню... Так само відказує ся духовної прислуги Франкови, що для історії культури церкви зробив в десятеро більше, чим всякі непокликані цензори, які народили ся доси на нашій землї...

Поминки за Франка закінчено піснями: „Вічная память!“ і „Не пора“. Шкода, що на поминках не промовили ще відпоручники наших культурних товариств, студентських та жіночих орґанізацій. — Се Франкови належало ся. — К. С.

— Жаданя народів. „N. Fr. Presse“ зі середи, отже ще перед отворенєм Державної Ради, остерігає перед вивершеними жаданями народів, які мали би бути не на часї, наводить при тім з окрема Поляків і Чехів і пише між иньшим, що Краків доносить про острі ухвали Поляків. Прага заявляє, що посол Кальофач має бути покликаний до високої парляментарної

Жертви на оселі для інвалідів У. С. В.

належить слати до Товариства „МАКІВКА“ в Новім Санчи.

гідности і що пожовклі перґамени державного права мають бути знов розпростерті перед видом парляменту і що же все сильні слова слабих, розпалих в собі партій, без властивої керми, без дійсної рішучости, які виринули тілько з настроїв.

Через відмову дозволу на австрійські воєнні кредити Польща не буде вільнійша, ані щасливіша, коли тілько нащі гроші до того конечні. Чеський робітник думає про буджетові тягарі, про хліб і бульбу, а менше про державне право. В виду того справа піде вправді тяжко і трудно, але піде. Парлямент мусить працювати.

— **Покликане ополченців.** З Відня доносять: Призвані при переглядах за спосібних до служби в загальнім ополченю з оружем австрійські і угорські ополченці, уроджені в р. 1893 до включно 1867 р., після оголошеного нині покликуючого оповіщеня, мають ставити ся до служби, а се: ті, що ставали до перегляду до дня 31. мая включно, дня 14. червня 1917 р. а ті, що стануть до перегляду по дни 31. мая, дня 28. червня.

— **Конець двірської жалоби.** З вчорашним днем минув речинець двірської жалоби по бл. п. цісарю Франц Иосифі I. Від тепер офіцири не будуть більше носити в службі чорної опаски на лівім рамени.

— **Полева почта.** З нинішним днем допущено під установленими услівями рух приватних пакетів до полевих почт ч. 349 і 438, натомість здержано такий рух до полевих почт ч. 175, 183, 184, 270, 271 і 371.

— **Виступлене з гр.-кат. обряду** зголосили у Львові в р 1917 слідуючі особи:

Алексантер Михайло (дв. ім.) Жарський електромеханік уродж 9. X. 1889 р. у Львові замешк. ул. Потоцького ч. 54.

Василь Скригунець ур. 15 I. 1882 р. в Стопчатові повіт Печеніжин возний почтовий зам. ул. Потоцького ч. 48.

Марія Кафлюк служниця при ул. Бартоша Гловацького ч. 3 уродж. 28. III. 1895 р. у Львові.

Михайлина Брездень в імени малолітної донь и Вікторії уродженої у Львові 5. IV. 1912 р. замешкала ул. Шептицьких ч. 14.

Текля Морикобила служниця ур. 12. XI. 1888 р. у Львові зам. ул. Мулярська ч. 38.

Ілія Токар швець зам. ул. св. Михаїла ч. 4 ур. в Серниках 29 VII. 1891 р.

Леон Бірецький урядник почтовий зам. ул. Бема ч. 8 ур. 13. падолиста 1884 р. у Львові.

Петро Сень огородник зам ул. Льва Сапіги ч 85 ур. 9. VI. 1894 р. в Ожидові.

Олена Ольга (дв. ім) Галюсевич вдова по офіціяті судовім зам. ул. Польна ч. 16 ур. в Глинянах 11. VIII. 1785 р.

Катерина Шельвах служниця зам. ул. Понятовського ч. 10. ур. в Бергешові пов. Бібрка дня 13 IV. 1889 р.

Гавриїл Остафійчук рільник зам. ул. Хшановських ч 4 уроджений в Соколові повіт Бучач 4885 р.

Анна Стець служниця зам. ул. Шептицьких ч. 6 ур. в Добрянах 19 X. 1889 р.

— **Вивіз прожиних середників з Австрії.** Чеські дневники подають, що пруські копіярі вивозять з Богумина й околиці богато проживних середників, як вудженину, мясо всякого рода і білу муку. Все те дістають вони без карток. Часописи зазначують, що ту справу повинно розслідити староство і не допустити, щоби обменшувано і так скупі проживні середники в Австрії.

— **Українська армія.** В Київі зібрало ся 3.000 українських жовнярів, які мали вертати на фронт і зажадали утворення окремої української армії. Наради і переговори в тім напрямі за і проти вели ся 13 годин, врешті 4. мая виїхала до головно-командуючого арміями південно-західного фронту ґенерала Брусілова українська депутація з домаганем, признати „1 ий український полк ім. Гетьмана Богдана Хмельницького. В депутації були: ґен. Іванов, представники ради клюбу гетьмана Полуботка: Міхновський і В. Павелко, представник української фракції жовнірських депутатів і три представники українського полку.

Брусілов дозволив головному командантови київського военного округа сформувати український полк з 3. батальонів. Кадру того полку позволили утворити з українських жовнірів та офіцирів, що перебувають на роздільних точках.

— **Справа Литви.** Польські політичні партії іменем нової польської держави жадають самостійности також для земель великого князівства литовського.

Відповідно до своїх заяв, буде Польща прямувати непохитно до відновленя зносин зі самостійною Литвою в сильнім переконаню, що народи, які заселюють Литву: Литовці, Поляки, Білороси, в добровільній і згідній злуці обох держав найдуть національну забезпеку культурного й економічного розвою всіх суспільних верств.

— **Війна скінчить ся в р. 1917.** З Петрограду подають, що начальний вожд, ґен. Алексеев в вивідах з представниками преси заявив, що рік 1917 порішить світову війну, бо народи так висилили ся, що сумнівна річ, чи будуть могли виказати свою здібність до війни довше, ніж на час 4—6 місяців. Крім цілком природного вичерпаня через війну всіх воюючих держав, зближає ся без сумніву вичерпане середників, головно проживних і се є спільне явище всіх воюючих.

— **Як скінчить ся війна,** то всіх жовнярів не розпустять нараз, бо не буде можливим в короткім часі перевезти всіх і запевнити їм працю й удержане В Німеччині вже тепер розважають, в який спосіб найкориснійше для добра одиниці і загалу буде можна перепровадити великі маси війска до цивільного стану. Два згляди є тут: запобічи безробітю і заосмотрити варстати праці потрібною скількістю робучих сил. Часописи подають, що військові сили тільки постепенно і в міру запотребованя будуть розсилані домів і длятого військові власти в Німеччині приймили засаду, що лише той жовнір буде пущений домів, який має нагоду до праці, що запевнить йому сталий заробок і достаточне удержане, а всі инші будуть задержані ще 4 місяці на „льоні“ і військовім кошті.

— **Реквізиція крілячих скірок** оголошена міністеріяльним розпорядком з 23. м. м. Перша відстава має наступити 2 червня, дальші в 14-дневих відступах. Також всякі припаси кролячих скір мають передавати властителі акц. тов. Централі скір у Відни; продажу і перерібку кролячих скір буде управильнювати від тепер виключно згадана централя і буде також визначувати максимальні ціни.

— **Новий капітан з Кепеніk.** Ледви 20-літний вихованець заведеня слюсарських термінаторів з Берліна, Авґуст Шпан, виїхав в товаристві одної дами легкого розбору на прогульку і представляв ся всюди як капітан і командант відділу мін. В тім характері звідав цілий ряд міст і касарень, всюди приймали його з почестями, тим більше, що його грудь украшало аж девять високих відзначень. Остаточно, мимо досконало підроблених паперів, викрили й увязнили обманця.

— **Як виряжали польських стрільців з Київа на фронт.** „Солдатское Слово“ ч. 39 цвітня ст. ст. пише: Відбулись торжественні супроводи відходячого на фронт сформованого в південно західнім краю першого польського полку польської стрілецької дивізії.

В повнім боєвім зоруженю вислухав полк полеву службу Божу, на якій явилось богато представителів військовости, польської суспільности та безіменної публики. На богослужене прибули в комплеті київський польський викунуючий комітет, президія виконуючого комітету обєдинених суспільних орґанізацій, представники Ради робітничої і жовнярської і відпоручники польських орґанізацій. Заступник Поляків в київськім виконуючім комітеті Залінський в пращальнім слові сказав між иньшим. Тяжка жовнярська ваша доля. Всеж таки иньша під сю пору, коли ви знаєте куди йдете і по що йдете. Ви йдете завоювать свобідну вітчину, потом і кровю купити свободу Польщі. Уставивши ся в кольони з музикою на чолі з відділом скорострілів і стеж, полк справив ся в місто. На переді несли два історичні прапори. Публика горячо провожала стрільців, обкидаючи їх цвітами.

ОПОВІСТКИ.

Субота, дня 2. червня 1917.

Нині: 2. червня гр.-кат. Талалея, римо-кат. Євгенія.

Завтра: 3. червня гр.-кат. Константина, римо-кат. Кльотильди.

○ **Конкурс.** Головний Виділ Товариства „Просвіта“ розписує конкурс на дві учительські посади до науки фахових предметів в Торговельній Школі у Львові. Подання заосмотрені у відписи свідоцтв належить вносити до Канцелярії Товариства у Львові, Ринок ч. 10. до дня 25. червня. Близші інформації можна одержати в канцелярії Товариства в урядових годинах.

Головний Виділ Товариства „Просвіта“

о. Т. Лежогубський м. голова — 1—3 — А. Гапяк з. секретаря.

○ **Львівський Український Народний Театр** тов. „Бесіда“ у Львові під управою К. Рубчакової. Саля „Т-ва ім. М. Лисенка“ при ул. Шашкевича ч. 5.

В неділю, дня 3. червня 1917. „Запорожець за Дунаєм“, народна опера на 3 дії Аркаса.

В понеділок, дня 4. червня 1917 „Огні Іванової ночи“, драма на 4 дії Г. Зудермана.

Початок о год. 7½ веч.

Білети можна скорше набути в „Народній Торговлі“, а в день представленя при касі театру від. год. 5. по пол. 1—2

Виказ жертв,

на приватну українську ґімназію в Долині в коронах і сотиках (після громад).

(Далі).

Анна Чижик 1, Васил Мухаїр 1, Анна Лугова 1, Анна Садула 30 с, Іван Садула 40 с, Іван Марущак 1, Василь Марущак 1, Андрусь Ізащишин 40 с, Юрко Мухаїр 40 с, Сара Генер 40 с, Антін Семків 40 с, Никола Яцків 60 с, Анна Куцій 1, Катерина Лизень 1, Настя Калічин 1, Настя Мудрик 1, Анна Владич 1, Параска Лизень 1, Марія Турелик 40 с, Михайло Лизень 80 с, Марія Лизень Прок. 1, Анна Лизень Гриця 1, Іван Птичин 1, Марія Лизень 40 с, Зофія 1, Зофія Когут 1, Параска Бабій 1, Параска Мудрик 1, Анна Дуриба 1, Зофія Пристайко 1, Анна Мельник 1, Катерина Куцій 1, Марія Паньків 1, Марія Перейма 1, Маґдалина Минулька 1, Євдоха Минулька 1, Анна Хмеляк 1, Євдоха Паньків 1, АннаСенюра 60 с, Олена Дубина 60 с, Марія Лугова 1, Анна Куцій 60 с, Марія Шевчук 40 с, Настя Семків 1, Катерина Лесик Вас. 1, Настя Караїм Сем. 60 с, Настя Караїм Ник. 60 с, Анна Петришин 1, Марія Садула 60 с, Марія Добровольська 40 с, Марія Курч 1, Теодор Пова 1, Марія Рудавська 10, о. Волод. Рудавський 5·30, Іванна Рудавська 3. Болехів. 54·80, на се зложили: учен. П, Федсрів збірку 40, богосл. Іван Сенета 2, Мелянія Ормезовська 12·80, Борислав. 25, на се зложили: о. Іван Ліщинський 25. Велдіж. 181·40, на се зложили: учен. П. Охримович збірку 129·40, уч. П. Охримович збірку 46, а то від о. Йсифа Охримовича 10, Марії Яцишин 10, з церкви в Велдіжи 20, Максима Коверко 3, богосл. Івана Охримовича 3, о. дек. И. Охримовича 6. Верхня. 16, на се зложили. уч. Караїм збірку 16. Витвиця. 219·50, на се зложили: о. Микола Дерлиця 200. уч. Волковецький збірка 19·50. Воля задеревацька. 20, на се зложили о. Стефан Фітьо 20, Гошів. 126·86, на се зложили: Спілка ощад. і поз. 36·01, уч. Ганушевський Мирон збірку 90·85.

(Далі буде.)

Арештоване великого князя Миколи Миколаєвича.

БЕРЛІН. Ріжні дневники доносять згідно, що на приказ тимчасового правительсва увязнено великого князя Миколу Миколаєвича. Факт сей лучить ся з розрухами в Тифлісі, які повстали в наслідок монархістичної пропаґанди.

Перевезене царя до петропавловської твердині.

ПЕТРОГРАД. Донесене петроградської тел. аґенції. Конґрес делеґатів армії на фронті приняв до відома звіт о способі в якім Микола Романов держаний є в Царськім Селі у вязниці. Конґрес приняв рішене після котрого найблиз-

шиий конґрес делеґатів жовнярів і робітників з цілої Росії має зажадати перевезеня царя до петропавловської твердинї.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 1. червня

На східнім і південно-східнім фронтї:

Положене незмінене.

На Італійськім фронтї:

Коло Водіце відперто вчера завзяті наступи Італійців; зрештою над Сочею лише гарматна борба, що мала місце також на каринтийськім і тирольськім фронтї.

Шеф Генерального Штабу.

З ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

Західний фронт:

В луку Ipern і в відтинку Wytschaete, дійшла вчера діяльність артилерії до великої нагальности. При рівночаснім огни виконав неприятель сильні вивідні наступи, які всюди відперто в рукопашній борбі. Також від каналу La Bassee аж до південного берега Скарпи діяльність артилерії є сильнїйша. Тут підприняли Анґлійцї коло Hulluch, Cherisy і Tontaine вивіди, які відперто.

Фронт пруського наслїдника престола:

На фронтї Aisne і в Champagne положене незмінене. Вчера рано на полудневий схід від Naугеу полонили ми 60 Французів.

Фронт князя Альбрехта віртемберського:

Нїчо не змінило ся.

На східнім фронтї:

Коло Сморґоня, Баранович, Бродів і на зелїзничім шляху Золочів-Тернопіль діяльність артилерії сильнїйша, чим в попередних днях.

Македонський фронт:

Ворожі наступи на правім березї Вардару і на південний захід від озера Дойран не повели ся.

Вчера втратив неприятель 4 лїтаки і 3 бальони на припонї.

Перший ґенеральний кватирмайстер Людендорф.

Рекламації вільні від почтової оплати. Рукописі приймаєть ся лиш оплачені, а звертаєть ся тільки важнїйші застережені. — „Українське Слово“ продають всі бюра по цїлім краю.

Адреса редакції, адміністрації й експедиції: ЛЬВІВ, ул. Руска ч. 3.

Цїна оголошень:

За оголошеня числимо за одношпальтову стрічку або її місце 40 сот. Надіслане 60 сот., за стрічку а в оповістках 80 сот., в редакційній части 1 К. Відомленя про вінчаня, заручини і т. д. 1·50 К. за стрічку найменше 4 К. Дрібні оголошеня за слово 10 сот., найменше 60 сот. Слова товстим або розстріленим друком числимо подвійно. Сталі оголошеня за окремою умовою. — За зміну адреси платить ся 50 сот.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Оголошеня.

Хлопця до послуги прийме сейчас адміністрація „Українського Слова“.

Хорий Українець, знеможений довгою хоробою, має вказаний через лїкарів виїзд до купелевого місця в цїли радикального вилїченя; не маючи засобів, удаєсь тою дорогою до Вп. Родимців о ласкаву поміч. — Родимцї! поратуйте, щоб й на дальше міг оставати „Здоровий дух у здоровому тїлї“. — Ласкаві датки прошу слати на руки Адміністрації. 5—5

Марія Андроник із Раранча, повіт Чернівцї, пошукує свого чоловіка Антона, що пішов 18. червня 1916 до війська. Хто би знав про него, прошу дати знати на адресу: Oberhollabrun N. Ö. Baracke 4. 2—2 з.

Фросина Оленка, ж. Федька з Івачева, пов. Зборів, тепер в Цетулї, п. Яворів глядає свого мужа Федька Оленку і сина Василя, обох при війську. 2—3 з

Видає і відвічає за ред.: Др. Сидір Голубович. Друкарня А. Гольдмана, Львів, ул. Сикстуська 19.